

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Pomocná škola, Lanškroun, Olbrachtova 206

Olbrachtova 206, 563 01 Lanškroun

Identifikátor školy: 600 024 768

Termín konání komplexní inspekce: 16. – 20. září 2002

Čj.:	102 216/02-4033
Signatura:	kj5nw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Pomocné školy v Lanškrouně, příspěvkové organizace, je od 1. července roku 2001 Pardubický kraj se sídlem v Pardubicích, Smilova 315. Škola je speciální, pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem práce poskytuje výchovu a vzdělávání těžce mentálně a kombinovaně zdravotně postiženým dětem a žákům. Součástí školy jsou:

- Speciální mateřská škola s kapacitou 7 dětí
- Pomocná škola s kapacitou 9 žáků
- Přípravný stupeň pomocné školy s kapacitou 8 žáků
- Školní družina s kapacitou 11 žáků
- Školní jídelna s kapacitou 30 jídel

Pomocná škola pracuje 8. školním rokem. V letošním roce umožňuje docházku 23 dětem a žákům, žádné z nich není cizím státním příslušníkem. Všichni přicházejí nebo přijíždějí z rodinného prostředí. Jsou zejména z Lanškrouna, ale některé děti rovněž z blízkého i vzdálenějšího okolí města. V jejich diagnostice zdravotního postižení se často objevují vedle mentálního postižení (včetně Downova syndromu) stavy po dětské mozkové obrně (3 žáci školy jsou vozíčkáři), smyslové vady a autismus nebo příznaky tohoto postižení.

Zastoupeny jsou: třída přípravného stupně pomocné školy (čtyři žáci), třída nižšího stupně pomocné školy (čtyři žáci), třídní kolektiv smíšený (sedm žáků nižšího, středního, vyššího i pracovního stupně) a třída speciální mateřské školy se sedmi dětmi. Ve všech třídách, vzhledem k míře a hloubce zdravotního postižení, je umístěn adekvátní počet žáků v souladu s platnou právní normou. Celková kapacita školy stanovená rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení není překročena, dochází však k odlišnému kvantitativnímu rozložení žáků v jednotlivých součástech školy.

Výchovně vzdělávací proces je veden v souladu se vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy vydaný MŠMT ČR pod čj. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997. Provoz speciální mateřské školy probíhá v době od 7,30 hodin do 13,00 hodin.

Škola je umístěna od roku 1998 v budově bývalé mateřské školy, ve které proběhly nejnútnejší stavební úpravy pro bezpečnou péči o zdravotně handicapované jedince. V současné době se provádějí nejnútnejší opravy a údržby technického rázu v důsledku opotřebování.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu pomocné školy a přípravného stupně včetně speciální mateřské školy a školní družiny
- materiálně - technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu školy včetně součástí školy
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v pomocné škole, přípravném stupni a speciální mateřské škole - sledované a hodnocené předměty a činnosti, viz níže
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001

- dodržování platných právních předpisů a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany zejména ve vztahu k dětem a žákům školy

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický proces je zabezpečen týmem sedmi pedagogů - 4 třídní učitelé, ředitelka školy, vychovatelka školní družiny a současně druhá pedagogická pracovnice ve třídě mladších žáků pomocné školy, a druhá učitelka ve třídě speciální mateřské školy. Ředitelka školy a jedna učitelka splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s platnou právní normou. Další dva učitelé jsou diplomovanými specialisty v oboru speciální pedagogika (vyšší odborná škola) a v současnosti studují daný obor na vysoké škole. Bakalářské studium speciální předškolní pedagogiky již absolvovala učitelka ve třídě mateřské školy, přesto dále rozšiřuje své poznatky magisterským studiem. Zbývající tři pedagožky dosáhly středoškolského vzdělání (vychovatelství, dětská sestra, ekonomické zaměření). Ve sboru jsou samy ženy vyjma jednoho muže, převažuje mladší věková kategorie. Funkcí výchovného poradce není nikdo konkrétně pověřen, neboť všichni třídní učitelé zabezpečují danou problematiku ve své třídě a garantem této práce je ředitelka školy.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, zasedající pětikrát ročně. Vzhledem k velikosti školy vychází styl vedení zaměstnanců z každodenních osobních kontaktů a aktuální informovanosti. Těsným sepětím ředitelky s děním ve škole je neformální kontrola prováděna každodenně. Hospitace jsou do jejího programu vřazovány přiměřeně, funkční zápisy a jednání s učiteli vede ke zdokonalování vzdělávacího procesu. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců jsou všem známa, je uplatňováno diferencované odměňování. Vzhledem k časté absenci kolegů, kteří se vzdělávají, přebírá péči o žáky mnohdy sama ředitelka. Její vytížení a pracovní nasazení je velmi vysoké.

Pedagogové školy jsou lidé plní entuziasmu a sounáležitosti s životem postižených dětí. Jsou vyhledávány a navštěvovány vzdělávací akce v regionu i celorepublikové působnosti. Škola poskytuje souvislou praxi žákům střední pedagogické a vyšší odborné školy. Ve škole je prováděno rehabilitační cvičení pod odborným dohledem fyzioterapeutky, která školu pravidelně navštěvuje.

Pedagogický kolektiv žije vzájemnou vstřícností a pomocí. Přátelské klima mezi pedagogickými pracovníky, a tím i směrem k žákům, spoluvytváří ředitelka školy svým jednáním a postoji. V organizačním řádu jsou zakotvena pravidla fungování školy. Školní řád nezapomíná mj. na práva handicapovaných dětí. Konzultace o problémech žáků jsou dle potřeby realizovány denně, neboť rodiče do školy přicházejí pro své děti. Z rozhovoru s některými matkami vyplynula obrovská spokojenost s existencí speciální školy. Velkým přínosem je otevřená komunikace školy s odborníky z řad lékařů i speciálních pedagogů ze špičkových pracovišť v celé republice.

Informace o vzdělávání a dalších akcích školy poskytuje dobře zpracovaná Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002.

Personální podmínky výchovy a vzdělávání vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostředí školy a prostory pro výuku umožňují plnit výchovně vzdělávací cíle pomocné školy. Postupně dochází ke zvyšování materiální úrovně interiéru školy. Prostředí školy je esteticky velmi zdařilé, dominantu tvoří rukodělná tvorba dětí. Přes omezené prostorové podmínky byla nově vybudována místnost pro individuální rehabilitaci. Vybavení dílen je na velmi dobré úrovni, problémy jsou se získáváním materiálu pro vlastní činnost žáků. Učebna pro keramiku s vypalovací pecí je funkční, často využívaná, práce v ní mají mimořádný vliv na rozvoj jemné motoriky a estetického citění žáků. Dílna je k dispozici i matkám dětí, které si založily keramický kroužek. K pěstitelským činnostem slouží školní zahrada. Pro tělesnou výchovu je využívána malá tělocvična (chybí ochrana okenních skel) s tělocvičným náradím vhodným pro postižené žáky včetně osmi fyzioterapeutických míčů. Rovněž zahrada a blízké okolí školy se stává častým cílem tělovýchovných aktivit. Psychohygienické podmínky školy a učeben dávají možnost k relaxaci žáků (kompenzaci fyzické i duševní námahy) při vyučovacích hodinách i o přestávkách. Žákovské židličky neodpovídají v některých případech tělesné výšce žáků.

Při výuce žáci používají pracovní sešity, nakopírované materiály, obrázky, nástěnné tabule, pomůcky zhotovené vyučujícími, sady piktogramů a další materiály. Každá třída je vybavena televizí s videem. Ve třídě přípravného stupně je využíván počítač s dotykovým monitorem. Učební pomůcky jsou v takovém množství a kvalitě, že umožňují realizovat individuální vzdělávací plány, které směřují ke zvládnutí nejen základů čtení, psaní a počítání, ale podporují i složku výchovnou.

Třída speciální mateřské školy je vyhovující ve vztahu k počtu dětí, jejich postižení a realizovanému programu. K odpočinku v průběhu dne i ke společným činnostem je využíván koutek s nízkými měkkými matracemi. Střed třídy slouží k pohybovým aktivitám, cvičení na relaxačních balónech, pro pohyb vozíčků aj. Vybavení třídy je dostačující. Jsou k dispozici běžné i speciální hračky, zvukové, manipulační a konstruktivní pomůcky. Suchý bazén s masážními míčky slouží víceúčelově k rehabilitačními účelům i jako běžná stavebnice. Z didaktické techniky je ve třídě radiopřehrávač, který je často využíván především k hudební produkci (relaxační hudba, písně). Záměrem učitelek je vybavení třídy vibračními hračkami.

K administrativní práci a přípravě na výuku slouží pedagogům počítač a kopírka.

Materiálně technické podmínky jsou velmi dobré úrovně.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Zvolené vzdělávací programy pomocné školy a přípravného stupně jsou platné a v souladu s údaji zřizovací listiny i rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Učební plány jsou v plné míře naplňovány, což dokládá rozvrh vyučovacích hodin sestavený a realizovaný pro současný školní rok.

Povinná dokumentace školy je průkazně vedena v souladu s průběhem a výsledky vzdělávání a výchovy. Pouze v některých dokumentech zpracovávaných třídními učiteli byly konstatovány formální chyby, ojediněle chybějící či nevhodně formulované záznamy. Velice

pečlivě a promyšleně je vedena osobní dokumentace dětí a žáků školy. Zpracované individuální vzdělávací plány jsou cílené, neformální, s vysokou mírou odbornosti. V Řádu školy je žádoucí zvýraznit prevenci sociálně patologických jevů.

Ředitelkou školy vytyčené hlavní oblasti kontroly zaměstnanců školy směřují ke zkvalitňování činnosti školy. Prioritou zůstává kontrola dodržování učebních plánů a vzdělávacích programů jednotlivých školských součástí organizace. V koncepčních záměrech a plánu akcí na tento školní rok mimo běžných aktivit jsou zařazeny i netradiční formy rozvoje dětí, např. canisterapie (kontakt se psem) nebo hipoterapie (jízda na koni).

Realizace vzdělávacích programů je v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami žáků zařazených do speciální školy.

Průběh a výsledky vzdělávání v přípravném stupni pomocné školy

Byla sledována výuka smyslové, rozumové a hudební výchovy.

Vyučovacími hodinami silně prolínala soustavná motivační složka ze strany vyučující. Třída svým vybavením a příjemnou tvůrčí výzdobou poskytuje pozitivně laděné školní prostředí. Výuka je vedena v souladu s individuálními výchovně vzdělávacími plány pro jednotlivé žáky, které mají vysokou vypovídající hodnotu. Používaný učební materiál včetně využití počítače s dotykovým monitorem zajistily velmi dobré materiální zázemí výuky. Způsob, jakým byly hodiny vedeny, umožňuje uplatnění psychohygienických zásad jako nezbytnost v působení na handicapované žáky.

Organizační pokyny učitelky byly většinou jasně a srozumitelně sdělované a přiměřené hloubce zdravotního postižení žáků. Pestrost metod a forem práce jako jedna z hlavních podmínek úspěšné výuky těžce mentálně postižených žáků byla často uplatněna. Nastolené činnosti směřovaly k rozvíjení psychických i fyzických schopností a předpokladů žáků tak, aby obstáli v každodenních, zejména samoobslužných aktivitách, a ve společenském životě. Zařazením relaxačních a simulačních vstupů, kvalitním mluveným projevem vyučující se zvyšovala úroveň sledované výuky. Většina žáků byla v hodinách aktivní a ukázněná v rámci svých psychosomatických možností. V méně efektivních částech hodin byl zřejmý rostoucí neklid a nesoustředěnost některých žáků.

Žáci jsou průběžně odměňováni pochvalami a povzbuzením k další činnosti. Hodnocení žáků má silně motivační charakter a vede k posílení důvěry k vlastním schopnostem žáků a určité dávce sebevědomí.

Na vzájemnou komunikaci mezi vyučující a žáky měl vliv jejich momentální zájem o výuku a zdravotní stav. Lze konstatovat, že ve většině případů se dařilo rozvíjet základní komunikativní dovednosti žáků a vést je k vyšší míře koncentrovanosti na výuku. Vztah vyučující k žákům je velmi vstřícný a přiměřeně důvěrný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídě přípravného stupně pomocné školy jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v pomocné škole

Hospitace byly provedeny v obou třídách pomocné školy - v hodinách počtů, smyslové výchovy, věcného učení, pracovní a výtvarné výchovy, čtení a hudební výchovy.

Vhodně volenou motivací ze strany učitelů projevovali žáci spontánní zájem o získávání nových poznatků a dovedností. Vyučující mají kvalitně zpracované individuální vzdělávací plány. Obsahují nejen reálné cíle, ale i prostředky k jejich dosažení. Žáci jsou postupně

dle svých schopností vybavovány vědomostmi, dovednostmi a návyky potřebnými k zapojení do života. Hlavní vyučovací metodou se stávala individuální práce se žáky.

Učitelé mají pro výuku dostatečný fond učebnic a pracovních sešitů, vhodných názorných pomůcek, učebního materiálu apod. Podmínky vzdělávání umožňují zařazování psychohygienických složek, ne vždy však bylo možnosti vhodně využito. Navozenou relaxací žáků docházelo k mobilizaci koncentrace žáků pro další úsek vzdělávacího procesu. Organizační pokyny vyučujících byly většinou jasně a srozumitelně sdělované a přiměřené hloubce mentálního postižení žáků. Ve výuce zřetelně převládaly aktivizující metody a formy práce a jejich metodická pestrost s využitím demonstračních materiálů. Simulační hrou byly předkládány žákům modelové životní situace s cílem vyzkoušet si různá rozhodnutí a vidět jejich důsledky. Často docházelo k uplatnění nonverbální komunikace s použitím piktogramů. Evidentní snahou pedagogů bylo nastolit příznivou pracovní atmosféru. Většina žáků byla aktivní a ukázněná v rámci svých psychosomatických možností. V běžné výuce byly zařazovány prvky muzikoterapie, logopedická náprava a další speciálně pedagogická péče včetně zrakové stimulace.

Žáci byli průběžně odměňováni pochvalami a povzbuzením k další činnosti. Hodnocení a klasifikace žáků mají výhradně motivační charakter slovně vyjádřený.

Na vzájemnou komunikaci mezi vyučujícími a žáky měl vliv momentální zájem a zdravotní stav žáků. Lze konstatovat, že ve většině případů, rovněž zásluhou spolupráce vychovatelky s třídní učitelkou ve třídě mladších žáků pomocné školy, se dařilo rozvíjet komunikativní dovednosti žáků a zvyšovat jejich soustředěnost na výuku. Vztah vyučujících k žákům je ryze pozitivní, vstřícný a přiměřeně důvěrný.

Žáci se o přestávkách příliš nepohybovali, málo bylo ve třídách větráno, některé formy práce žáků (např. psaní) měly dlouhou délku trvání a způsobovaly fyzickou a duševní únavu. Žákovské židličky neodpovídaly v některých případech tělesné výšce žáků. Výuka hudební výchovy, která byla společná pro žáky celé školy, měla pozitivní dopad na sounáležitost žáků se školou, soužití se spolužáky jiných třídních kolektivů, vzájemné respektování, rozvoj komunikačních schopností a v neposlední řadě rozvoj intonace a smyslu pro rytmus.

Výuka byla vedena účelně, vyučovací čas byl převážně efektivně využíván. Vynikající byla komunikace učitelů se žáky a příznivá pracovní atmosféra výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídách pomocné školy jsou velmi dobré kvality.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Kombinace a míra zdravotního postižení je u jednotlivých žáků různé hloubky. Vedle zdravotního postižení má vliv na úroveň školní práce řada dalších faktorů, mezi které patří kvalita rodinného zázemí, morální vlastnosti a volní stránka osobnosti žáka. Vzhledem k různé míře mentálnímu postižení žáků nelze výsledky vyučování frontálně vyhodnocovat testovacími technikami.

Z pozorování života školy a na základě analýz dokumentů školy je zřejmé, že tým pracovníků školy usiluje o tvorbu pozitivního školního prostředí, poskytuje prostor pro výrazná specifika rozvoje těchto žáků včetně prevence před nežádoucími společenskými vlivy.

Působení pedagogických pracovníků směřuje k vytvoření důvěrného prostředí a zároveň vzájemného respektu, pomoci a přiměřené tolerance.

Ze záznamů pedagogických rad vyplývá, že negativní výchovná opatření jsou žákům udělována zcela výjimečně, motivačně orientované pochvaly jsou udělovány velmi často.

Výsledky vzdělávání a výchovy korespondují s mírou zdravotního postižení žáků a jsou hodnoceny na základě individuálního vzdělávacího plánu, který zpracovávají třídní učitelé

pro všechny své žáky. Těsnou vazbou na závěry odborných vyšetření dětí a soustavnou spoluprací s pedagogickými a lékařskými specialisty se daří dosahovat u žáků možného vzdělávacího posunu.

Ve třídě přípravného stupně pomocné školy vyučující provádí každý týden písemné hodnocení prospěchu a chování žáků. Velký důraz je kladen na pozitivní motivaci k další školní práci. Na zvýšení efektivity výuky se velkou měrou podílí činnost druhého pedagoga ve třídě. Je přímo řízen třídním učitelem a jeho práce prochází supervizí.

Výsledky vzdělávání a výchovy dosahují velmi dobré úrovně.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Vzhledem k erudovanému přístupu vyučujících k žákům se ve většině případů daří dosahovat optimálního vzestupu v úrovni jejich osvojených vědomostí a dovedností. Stěžejní oblast činnosti školy má nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce ve speciální mateřské škole

Realizace výchovně vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program je realizován prostřednictvím individuálních vzdělávacích plánů, které jsou zpracovány ve vztahu k individuálním potřebám, fyzickým, psychickým a sociálním možnostem dětí.

Individuální vzdělávací plány jsou na první pohled schematické, ve své počáteční podobě nesdělují nezasvěcenému čtenáři konkrétní informaci o průběhu a způsobu poskytování individuální péče, o volbě pedagogických postupů, o způsobu hodnocení dětí apod. Avšak pod uvedenými číselnými kódy se skrývají ukazatele pro propracovanou a vysoce erudovanou pedagogickou a psychologickou diagnostiku. Učitelky mateřské školy pracují dle moderní a efektivní metody, tzv. Portage.

Je vedena příslušná pedagogická dokumentace dokládající činnost třídy. Realizované výchovně vzdělávací činnosti jsou denně zaznamenávány na volné listy, které nahrazují chybějící přehled výchovné práce.

Činnost mateřské školy je ředitelkou sledována, kontrolována a vyhodnocována. Zápisy z kontrolní činnosti svědčí o průběžném zkvalitňování pedagogické práce.

Realizace výchovně vzdělávacího programu je v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami dětí.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky se na práci připravují, zpracovávají týdenní plány, které vymezují obsah výchovně vzdělávacích činností. Plány mají formu denních příprav, nemají tematické zaměření. Cíle jsou voleny individuálně podle schopností a možností dětí. V plánech je stručnou poznámkou zaznamenáván výrazný individuální výkon dětí, posun či stagnace. Spontánní a řízené činnosti se navzájem prolínaly, jejich průběh byl řízen učitelkou a měl převážně individuální charakter. Nenásilně se střídaly i prostředky výchovně vzdělávací činnosti - hra, individuální

cvičení, společné aktivity. Jejich obsahové zaměření bylo pestré - hudební, pohybové a relaxační. Při těchto činnostech učitelka snadno navazovala kontakt s dětmi. K upoutání zájmu využívala jak verbální motivace (např. loutky, relaxační hudba), tak přímého tělesného kontaktu. Doba soustředění byla individuální podle možností dětí i jejich momentálního psychického stavu. Atmosféra ve třídě byla mírně neklidná, neboť všechny děti prožívají po prázdninové přestávce adaptační období. Učitelka děti průběžně povzbuzovala, oceňovala a přiměřeně chválila.

Průběhové výsledky vzdělávání a výchovy

Dovednosti a návyky dětí z oblasti sebeobsluhy, motoriky, řeči a socializace jsou ve většině případů úměrné jejich mentálnímu věku a vývojovým možnostem.

Výchovně vzdělávací činnost ve speciální mateřské škole má velmi dobrou úroveň.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve všech vzdělávacích součástech školy

Sledovaná oblast stěžejní činnosti školy dosahuje ve svém souhrnu nadprůměrné úrovně.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Ve výše uvedených kapitolách inspekční zprávy jsou již hodnoceny tři součásti školy, tj. pomocná škola, její přípravný stupeň a speciální mateřská škola. Poslední dvě součásti školy tvoří školní družina a školní jídelna.

Školní družina

Ve školní družině je pro letošní školní rok zapsáno 12 žáků. Ranní provoz není zaveden z důvodu nezájmu ze strany rodičů žáků. Odpolední činnost je každodenně zahájena po obědě ve 12,30 hodin, poslední odchody žáků se konají v 15,00 hodin. V době školních prázdnin je školní družina otevřena dle požadavků rodičů, v době hlavních prázdnin je zpravidla družina uzavřena.

Vychovatelka školní družiny svým dosaženým středoškolským ekonomickým vzděláním nenaplnuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti platného právního předpisu.

V době po obědě, kdy je ve družině shromážděn nejvyšší počet žáků, vypomáhá vychovatelce dle rozpisu některý z vyučujících.

Školní družina nemá pro svoji činnost samostatnou místnost. Využívá třídu speciální mateřské školy, která je ze všech tříd školy nejprostornější. Některé aktivity jsou přenášeny do cvičebního sálku, často je pracováno v keramické dílně a dle počasí probíhají sportovní, relaxační či poznávací činnosti na školní zahradě nebo mimo areál školy. Součástí aktivit družiny tvoří i setkávání s dětmi ze sousední základní školy při řízené i spontánní činnosti jako výraz uplatňovaných přirozených integračních tendencí speciální školy.

Činnost školní družiny se řídí Provozním řádem školní družiny, zpracovaným na začátku letošního školního roku. Jsou ošetřeny všechny stěžejní oblasti daného provozu včetně předávání dětí rodičům či pověřeným osobám dle vyplněných zápisních lístků. Činnost družiny je pravidelně zachycována v Přehledu výchovně vzdělávací práce. Na základě analýzy dokumentu a provedené hospitace lze konstatovat, že tato součást školy své

povinnosti naplňuje do omezené výše, neboť se pro některé žáky družina stává pouze krátkodobým pobytem mezi obědem a odchodem domů. V působení na žáky převládá ze strany pedagogů laskavý a přiměřeně náročný projev, zjevná byla snaha neustále vytvářet pozitivní komunikační prostředí. Stěžejním prvkem v hospitované hodině se stala individuální relaxace žáků a dle zájmu byly zařazovány herní pasáže a společné zpívání.

Pro činnost školní družiny je žádoucí sestavit samostatný přehled plánovaných okruhů činnosti, které prozatím tvoří součást plánu práce školy.

Činnost školní družiny je ve svém souhrnu velmi dobrá.

Školní jídelna

Tato součást školy plní svoji funkci pouze jako výdejna obědů dovážených ze sousední základní školy. Prostor školní jídelny je prostorově omezen. Jedná se o větší místnost s přepážkou, čímž vzniklo zázemí pro vydávání obědů a jídelna. Provozní pracovníci, která zajišťuje veškeré činnosti spojené s obědem (dovoz stravy, případný ohřev, servírování obědů, mytí nádobí) jsou k dispozici příslušné kuchyňské přístroje a potřeby. Vzhledem k omezenému počtu míst ke stolování je oběd vydáván na etapy. Prostory školní jídelny i výdejny jsou udržovány v soustavné čistotě.

Zařízení školní jídelny slouží dle potřeby k jednoduchým cvičným úkonům žáků v rámci pracovního vyučování a pod stálým pedagogickým dohledem.

Poskytované služby školní jídelny jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Byla provedena kontrola dodržování právních předpisů v oblasti BOZP a PO (bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany) se zaměřením zejména na bezpečnost dětí a žáků školy. Nebylo zjištěno porušování právních předpisů.
- V rámci komplexní inspekce byli dotazníkovou formou osloveni všichni zákonní zástupci žáků školy. Návratnost dotazníků dosáhla 90 %. Závěry této akce jednoznačně vyzněly ve prospěch školy. Zdůrazňována byla především vstřícnost vedení školy a pedagogů, spokojený pobyt dětí ve škole a nadstandardní aktivity školy.
- Škola je velmi otevřena dění ve společnosti, dětem umožňuje maximální kontakt s okolním světem. Na tomto výrazně pozitivním trendu školy se podílejí nejrůznější aktivity, mezi které zejména patří:
 - Uskutečňuje se velmi intenzivní spolupráce s občanským sdružením KORUNA. Společné schůzky probíhají pravidelně každý týden na půdě školy. Společně se plánují a realizují četné aktivity pro děti speciální školy (výlety, účast na festivalech apod.).
 - V průběhu školního roku jsou obesílány vyhlášené výtvarné soutěže, konají se výstavy žakovských prací, škola se podílí na výtvarné výzdobě (např. v nemocnici, kostele, divadlech, na plese i jinde).
 - Škola se stává některým akcím samotným pořadatelem - vánoční besídka se setkáním rodin dětí, jednoduché divadelní představení, karnevalový den a další. Plavení se

na raftech s profesionálními sportovci či psi spřežení patří k nezapomenutelným zážitkům dětí a žáků školy.

- Významné jsou každoročně pořádané dny otevřených dveří za účasti široké veřejnosti, žáků a pedagogů základních škol a dětí z mateřských škol. Pořádají se společné hry, zpívání i sportování v rámci přirozené integrace.
- Některé akce jsou zveřejňovány v regionálním, případně celorepublikovém tisku.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Kontrolou bylo zjištěno, že Pomocné škole Lanškroun byly na kalendářní rok 2001 stanoveny závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci). Podle účetních údajů a mzdových výkazů za rok 2001 byly stanovené limity dodrženy.

Vyúčtování finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu za rok 2001 bylo provedeno a nevyčerpané finanční prostředky (13 Kč) byly vráceny ve stanoveném termínu zpět do státního rozpočtu.

Finanční prostředky na neinvestiční výdaje a na ostatní neinvestiční výdaje přidělené ze státního rozpočtu byly v roce 2001 převážně vyčerpany na mzdové náklady, zákonné odvody a příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb. Zbývající finanční prostředky byly použity na nákup učebních pomůcek a na ostatní výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů.

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 obsahovala všechny náležitosti požadované příslušnými platnými právními předpisy.

Ve sledovaných oblastech kontroly nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Pomocné školy, Lanškroun, Olbrachtova 206, vydaná Pardubickým krajem dne 20. září 2001 pod čj. KrÚ/KH-1459.34/2001 s účinností od 1. července 2001
2. Rozhodnutí MŠMT Praha o zařazení Pomocné školy, Lanškroun, Olbrachtova 206, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. listopadu 2001 pod čj. 28 366/01-21 s účinností od 20. září 2001
3. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97 22 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1997
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 ze dne 10. září 2002
5. Organizační řád ze dne 3. ledna 2001
6. Řád školy ze dne 1. září 1999
7. Evidence žáků a dětí školy
8. Rozvrhy hodin pro školní rok 2002/2003

9. Záznamy z pedagogických rad od školního roku 2001/2002 do současnosti
10. Třídní knihy všech tříd školy školního roku 2002/2003
11. Třídní výkazy všech tříd školy školního roku 2002/2003
12. Katalogové listy žáků školy
13. Osobní dokumentace žáků a dětí školy
14. Tématické plány hospitačně sledovaných předmětů
15. Plán akcí na školní rok 2002/2003 ze dne 12. září 2002
16. Dlouhodobé cíle školy sestavené v září 2002
17. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků
18. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy (bez uvedení data vzniku dokumentu)
19. Hospitační záznamy ředitelky školy za období školního roku 2001/2002 a začátku letošního školního roku
20. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině pro školní rok 2002/2003
21. Zápisní listky žáků do školní družiny pro školní rok 2002/2003
22. Provozní řád školní družiny ze dne 5. září 2002
23. Přehled výchovné práce ve speciální mateřské škole pro školní rok 2002/2003
24. Týdenní přípravy učitelky speciální mateřské školy
25. Individuální vzdělávací plány dětí speciální mateřské školy pro školní rok 2002/2003
26. Evidenční listy dětí speciální mateřské školy pro školní rok 2002/2003
27. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy od roku 2000
28. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
29. Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaný MŠMT ČR dne 16. května 2001 pod čj. 14 269/2001-26
30. Záznam o školení PO a BOZP pro vedoucí zaměstnance ze dne 11. května 2000,
31. Periodické školení žáků o bezpečnosti a seznámení s vnitřním řádem školy v prvním školním týdnu roku 2002/2003
32. Provozní řád školní dílny ze dne 7. dubna 2000
33. Provozní řád relaxační místnosti
34. Poslední prověrka BOZP ze dne 25. března 2002
35. Kniha úrazů o 100 stranách založena 23. září 1995 s posledním záznamem 3. října 2001
36. Statistický výkaz o školní úrazovosti za školní rok 2001/2002
37. Čtyři identifikační listy rizik ze dne 28. února 2002 pro zaměstnance a žáky školy
38. Seznam poskytovaných OOPP vypracovaný k 30. srpna 2002
39. Traumatologický plán vypracovaný 10. května 2001
40. Revize elektrických spotřebičů a náradí, včetně keramické pece provedené ke dni 30. srpen 2002
41. Požární dokumentace ze dne 28. února 2002 (požární evakuační plán a grafické znázornění únikových cest, požární poplachové směrnice)
42. Požární kniha založena 1. září 1999
43. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001
44. Úprava rozpočtu NIV k 30. listopadu 2001
45. Rozvaha Úč OÚPO 3-02 za rok 2001

46. Výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001
47. Příloha k výkazu Úč OÚPO 5-02 za rok 2001
48. Hlavní účetní kniha za rok 2001
49. Faktury a pokladní doklady týkající se nákupu učebních pomůcek a ostatních přímých nákladů hrazených z prostředků státního rozpočtu za rok 2001
50. Vyúčtování finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu za rok 2001
51. Výpis České spořitelny a. s. č. 2/2 ze dne 28. 2. 2002
52. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
53. Soubor dotazníků zadaných během inspekce zákonným zástupcům dětí a žáků školy
54. Inspekční zpráva čj. 102 030/99-4033 ze dne 11. února 1999

ZÁVĚR

Pomocná škola v Lanškrouně kvalitním způsobem zabezpečuje komplex výchovně vzdělávacího procesu a speciální péče o děti a žáky s kombinovaným a často velmi těžkým zdravotním postižením. Erudovaný pedagogický sbor svým pozitivním přístupem k žákům vnáší do školní atmosféry přívětivé klima založené na důvěře a přiměřené toleranci. Individuální přístup k těžce zdravotně postiženým žákům napomáhá k dosažení adekvátních školních úspěchů.

Materiálně-technické zázemí se dle finančních možností zdokonaluje a vytváří odpovídající podmínky výchovně vzdělávacímu procesu.

Všechny součásti speciální školy vykazují nadprůměrné výsledky své činnosti.

Velmi bohatá mimoškolní činnost má integrační charakter, naplňuje potřeby a zájmy žáků a přispívá k všestrannému rozvoji jejich osobnosti.

Finanční prostředky poskytnuté škole ze státního rozpočtu byly použity k účelu, pro který byly určeny. Ve sledovaných oblastech a v rozsahu uvedeném v inspekční zprávě a protokolu nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Ze srovnání se zjištěními a závěry inspekce konané ve školním roce 1998/1999 vyplývá, že škola pokračuje v nastolených pozitivních trendech své činnosti a dochází k průběžnému zkvalitňování činnosti školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Škodová	Mgr. Škodová, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Dr. Břízová, v. r.
	Mgr. Vladimír Tomek	Mgr. Tomek, v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jan Bakeš
Miluše Jasanská
Růžena Zářecká

V Pardubicích dne 25. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. října 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Stanislava Švarcová	Mgr. Švarcová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Pardubický kraj	2002-11-22	102 288/02-4033
Zřizovatel: Pardubický kraj	2002-11-22	102 288/02-4033
Rada školy	Není zřízena.	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.